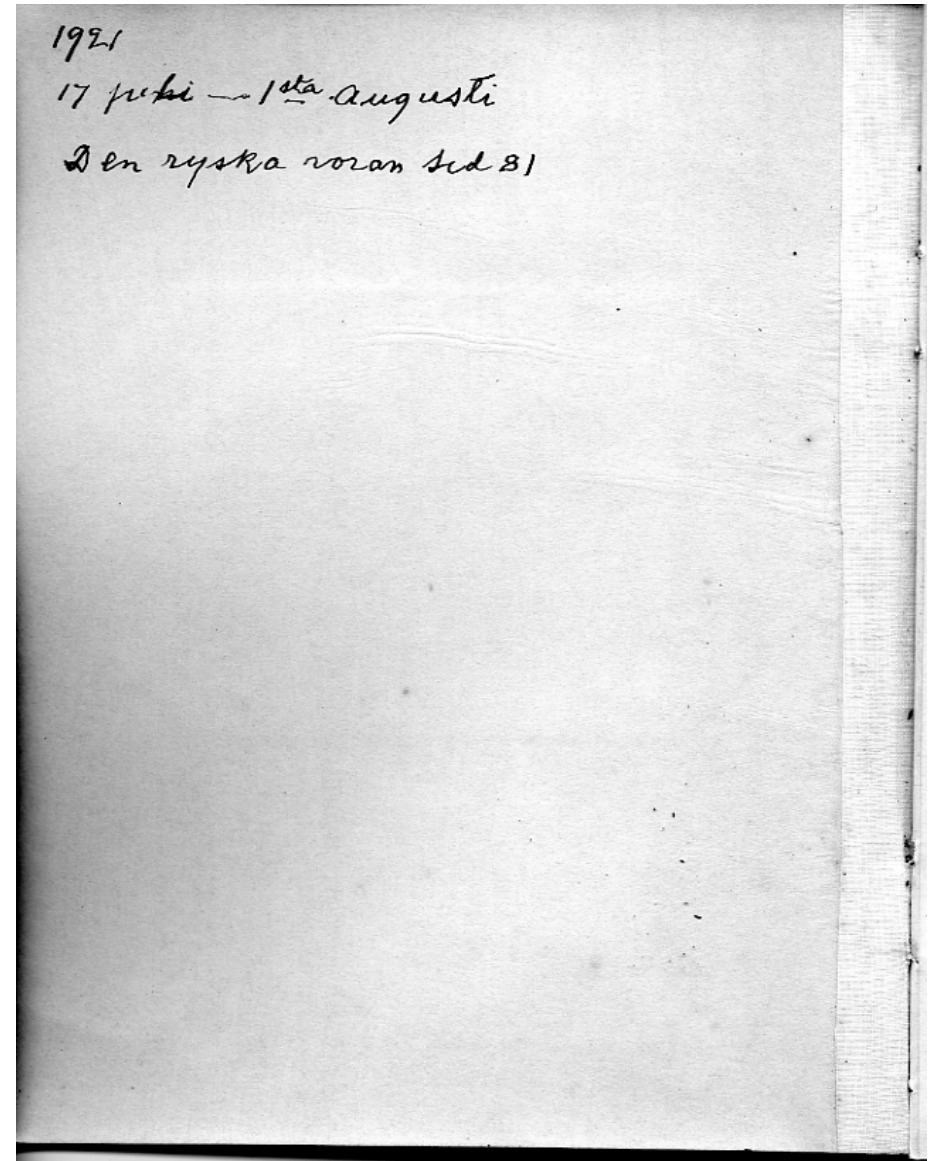
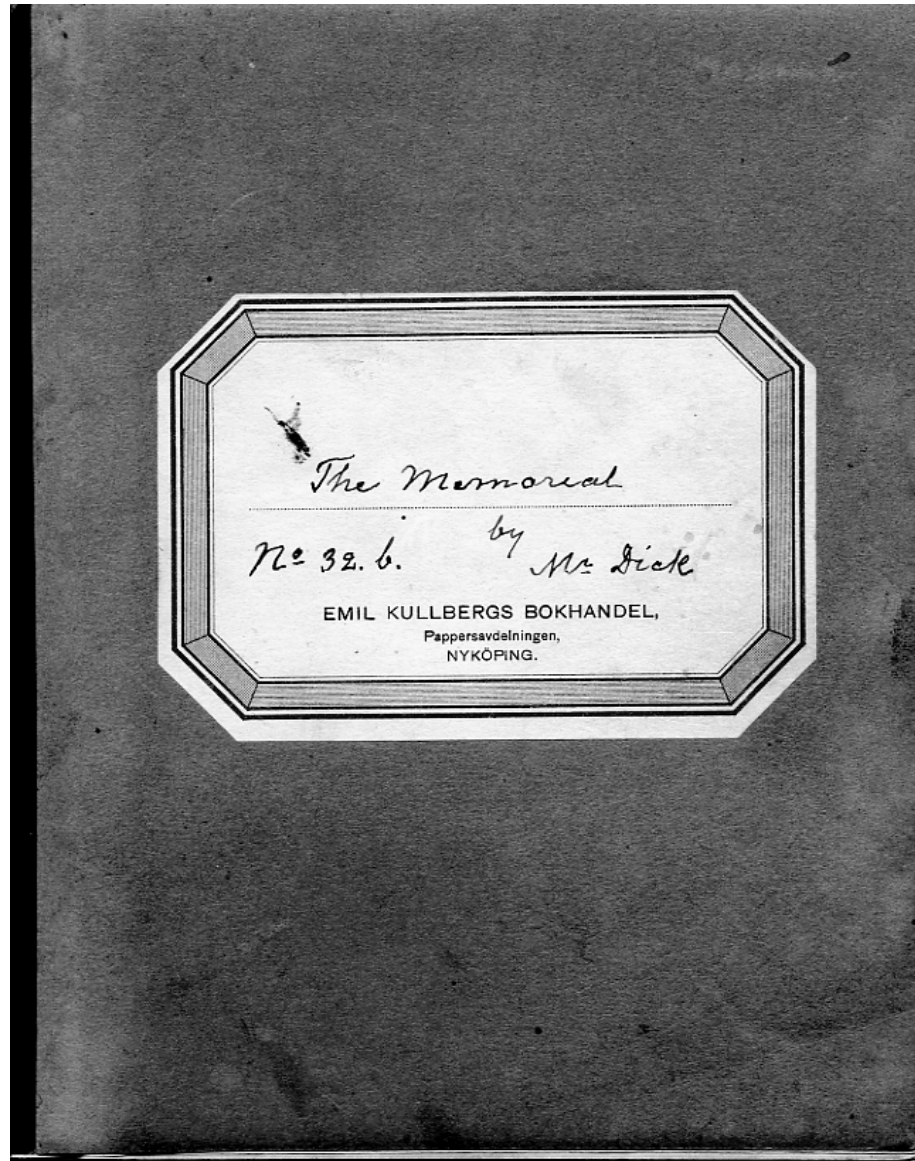

The Memorial by Mr Dick nr32 b

The Memorial by Mr Dick nr32 b

borgen härför låta Tyskland besätta fästningarna Toul och Verdun(!!!) så länge kriget med Ryssland varade. Hur tyska regeringen kunde falla på en så barsk(? –barock är bättre^{x)} tanke, är obegripligt och von Schon framhåller, att "läget i själfva verket var sådant, att Frankrikes neutralitet för oss varit af så stort gagn, att vi snarare haft anledning att bjuda något än att fordra något för densammas iakttagande. (Ofvanstående har förut omnämnts i Memo)

Washington den 15de Juli. – Senatens finanskommitté har öfvervägt frågan om annullerande^{xx)} af de allierades skulder till Förenta Staterna. En skrifvelse af d. 15 Aug.1920 från Lloyd George till Wilson upplästes. I denna meddelades att England är villigt att annullera de allierades skuld till England om Amerika annullerar Englands skuld till Amerika (bra)

xx) Hvarför ett I?

x) Åhjo, den tyska statskonsten kan man tilltro hvad som hälst

I ett resebref från Verdun, "världens slakthus" läses:

---Montfaucon ligger på den högsta af höjderna och här har man den mest öfverväldigande utsikt. Här hade också den tyska kronprinsen^{x)} sin observationsplats då han lämnade sin säkra vrå i Argonne-skogen. Observationsposten var synnerligen sinnrikt inrättad. Ruinen af ett hus hade inifrån förstärkts med cement så att murarna ej föllo ihop. Utifrån såg dock huset ut som en ruin. Från byggnadens källare och upp till taket gick en bombsäker cementtrumma som stannade under takets bjälkspillror. Den stack således icke upp öfver taket utan förblef utifrån osynlig. Det var kronprinsens "titthål". Vår förare sade emellertid att kronprinsen satt neri i källaren och inspekterade slagfältet från denna säkra plats medelst ett periskop. Om detta är sant vet jag ej, men fransmännen påstå med bestämdhet att

x) Öfverbefälhafvare och hjälteson

kronprinsen ej vågade lämna källaren

(sidan 75 föregående häfte) – från rättegången om Llandovery Castles sänkning: --

---Trots att det dagligen bjuds på sensationer och dramatiska händelser, finns det för närvarande ingenting som tyska folket afvaktar med sådan spänning som domen i morgon (den 16de Juli). Det rör sig icke endast om tyska officerares ära och frihet -man antager ju att de handlat af pliktkänsla och efter bästa förmåga- utan det rör sig också om möjligheter af obehagliga politiska efterräkningar, liksom vid tidigare riksrättsdomar---

---Åklagaren framhöll på grund af vittnenas utsago att u.båtsbefälet måste ha förstått af ljussignalerna att det rörde sig om att ett lasarettsfartyg, liksom att fartyget befann sig på fritt vatten och alltså icke fick torpederas.

Vidare påpekade åklagaren att det icke kunde förnekas att det skjutits från u.båten på räddningsbåtarna och att man

hade någon bestämd afsikt med beskjutningen. En sådan afsikt hade varit önskan om att skaffa obehagliga vittnen ur vägen (genom "spurlos Versenkung") . U.båtschefen Patzig hade haft en sådan anledning. Bland manskapet finns det icke någon som trott annat än att skjutningen afsåg annat än att sänka räddningsbåtarna. Hvem som hade skjutit kan icke fastställas med bestämdhet. Förmodligen har Patzig tillsammans med de anklagade fattat beslutet att skjuta på räddningsbåtarna. Allmänna åklagaren slutade sålunda:

"Jag anser det bevisat att de anklagade tillsammans med Patzig ha skjutit på räddningsbåtarna med afsikt att döda människor. De anklagade måste därför anses vara skyldiga till öfverlagdt mord.

Försvarsadvokaten höll därefter ett längre anförande i hvilket han yrkade på de anklagades fullständiga frikännande. De anklagade förklarade på tillfrågan att de icke hade något att til-

lägga till försvarsadvokatens yrkanden.

I ett tal den 14de Juli yttrade Lloyd George på tal om president Hardings inbjudan till konferens i Washington bland annat:

---Klokt nog ha de intresserade nationerna beslutat öfverlägga om saken sinsemellan, innan någon konflikt utbryter, och Storbritannien har icke blott beredvilligt utan med glädje antagit denna sällsynt betydelsefulla inbjudan. Jag hoppas att dess resultat må bli en freds öfverenskommelse som gör Stilla hafvet till ett verkligt Stilla haf^{x)} och att initiativet må leda till en gifvande diskussion af afrustningsproblemet som har så stor betydelse för den Anglo-saxiska rasens framtid.

Det tjänar till intet hur många fördrag vi underteckna, hur många öfverenskommelser ingås mellan nationerna, och hur många samförstånd som åvägbringas, det är betydelselöst hvilken förbund och sammanslutnin-

x) förmodl. på engelska en ordlek med "The Pacific"

gar mellan folken vi grunda – om nationerna väpnar sig för krig emot hvarandra så blir det krig. Därför kan ett fördrag icke ha något värde, om det icke leder till en öfverenskommelse mellan nationerna, att de icke skola begagna sina resurser, sina rikedomar och sin styrka till att utveckla och fullända ett maskineri hvars uppgift är att döda människor. Detta är ett skäl till att jag gläder mig öfver, att Förenta staterna tagit sitt initiativ genom att inbjuda nationerna till diskussion, och jag hoppas att det skall leda till något mera än relationer till förmån för afrustningen, att det skall leda till ett verkligt samförstånd och en verklig uppgörelse som skall utstaka ofarliga gränser för detta rustade (ofvanstående verkar lite skåltal- som det kanske var – det hölls nämligen "på kvällen" den 15 juli, utan vidare uppgift om hvarest.)

Holland och Belgien komma an-

The Memorial by Mr Dick nr32 b

tagligen att i världsafspänningens intresse upptagas bland de stater som skola tillställas formell inbjudan till konferensen.

(Holland, hvars kolonier i Asien och Australien omfatta nära 2 millioner kvadratkilometer med omkring 50 millioner innevånare bör väl inbjudas till Stillahafskonferansen ?)
nästa sida.

Japanska premiärministern har yttrat att president Hardings inbjudan i Japan mottagits med stor entusiasm. Hvarje förslag som går ut på att främja världsfreden är både den japanska regeringen och folket mycket välkommet. Vi äro särskildt glada öfver att på detta sätt gifvits Japan tillfälle att klargöra sin ställning inför den öfriga världen. Japan skall ännu en gång få visa, att det fullständigt sympatiserar med den nya världens anda. Jag är fullt öfvertygad om att konferensen skall få ett godt resultat både med hänsyn till förhållandena mellan makterna i allmänhet samt vänskapen mellan Ame-

rika och Japan. Från japanska regeringens sida skall ingen ansträngning sparas för att hjälpa till ett lyckligt resultat af konferensen (tro inte faengråe eller rättare sagdt, faen gule)

(föreg sida) Sedan detta nedskrefs meddelas från Holland att det med hänsyn till sin maktställning i Stilla hafvet anhållit att bli representeradt på konferensen. Man är visserligen i Washington af den åsikten att antalet af de deltagande makterna bör inskränkas så mycket som möjligt, men icke desto mindre är man redo att lämna Holland tillträde till konferensen.

Den 16de Juli föll domen i processen mot de både officerarna som sänkte Llandovery Castle. De dömdes för delaktighet i mord till fyra års fängelse^{x)}. Löjtnant Dittmar blef därjämte afskedad från sin tjänst (får den andra mördaren kvarstå?)

I motiveringen till domen framhålles bland annat: Rätten har ansett det be-

x) Med Rheinwein och Skat?

visadt att lasaretsfartyget Llandoverly Castle torpederats i strid med folkrätten. Kapten Patzig bär ensam ansvaret för torpedering. Att han ansett torpedering olaglig framgår tydligt deraf att han icke blott underlåtit att införa saken i fartygsprotokollet, utan äfven förfalskat sjökortet och prickat en annan väg än den fartyget tillryggalagt. (Herr Kapitan zur See har således begått förfalskning för att få tillfälle att föröfva massmord, möjligen med baktanke på befordran efter segern "Som vi ju alla trodde på – se en föregående krigsförbrytareprocess) beträffande räddningsbåtarnas beskjutning har rätten funnit det bekräftadt att tre båtar lämnat det sjunkande fartyget och att dessa båtar med afsikt blifvit beskjutna från ubåten, och det råder intet tvifvel att människolif därvid gått till spillo. De anklagade äro delaktiga i dessa mord. Det har bestått en uttrycklig tyst öfverenskommelse mellan kapten Patzig och de anklagade. Under det de anklagade

måst lyda. Patzig order om torpedering^{x)} af (lasarets) fartyget, borde de däremot omedelbart ha protesterat mot beskjutningen af räddningsbåtarna (istället för att egenhändigt vara behjälpliga därmed, efter undanskaffande af vittnen – se memo) och hotat att angifva sin förman. Så har emellertid icke skett. (Obs! nu kommer klämman !) – "Så tydligt det än är att beskjutningen varit afsiktlig, kan rätten icke anse det bevisadt att öfverlagt mord föreligger (!!!- växla mig den !)

Som en sorts ursäkt för det omänskligt stränga straffet, tillägger domstolen. "Man har dömt de anklagade för öfverlagdt mord. Vid utmätningen af straffet har man måst ta i betraktande att det rör sig om ett mycket allvarligt brott (verkligen?), och att man måste ta hänsyn till den tyska marinen och framför allt u.båtskrigets (eljest så oantastliga) folkrättsliga anseende lidit oerhörddt af förbrytelsen. Rätten har därför ansett det fyraåriga fängelse-

x) på fridlyst område

straffet motiverat.

Vossische Zeitung skrifver om kapten Patzigs flykt och löjtnant Boldts försök att undandraga sig rättvisan. Kapten Patzig synes ha stått under inflytande af de röster som ropat ut att det strider mot en tysk officers och mördares heder att ställa sig inför rätta på Ententens begäran--- Tyvärr har den uppfattningen fått fäste hos en del personer att man är skyldig fäderneslandets ära att icke inställa sig inför riks-rätten i Leipzig. (sundt tänkt – en massa bofstreck undandragas härigenom den europeiska allmänhetens blick)

Dagens Nyheters afdelning "Namn och Nytt" är dagen i ända öfverlupen med förfrågningar om allt mellan himmel och jord. Mest tycks de vetgiriga vara intresserade af geografi och litteraturhistoria. Hvad geografien beträffar har Namn och Nytt inte mindre än fem gånger fått besvara frågor från vadhållare som undrat huruvida inte hufvudstaden i Bulgarien heter Lissabon^{x)}

x) Detta kommer en ofrivilligt att tänka på Vrena pampars geografiska kunskaper

I littererärt hänseende har Tegner mest intresserat. Sålunda frågas bland annat hvilket år han skref Fänrik Ståhls sägner, om det var före eller efter 1830.

Af det framgår att det inte bara är boxning och sådant som intresserar den svenska nationen. Vi gå mot en ny tid då äfven andra intressen börja få plats. Låtom oss tacksamt anteckna detta faktum.

I pressen omtalas om att man på en del finare pensionat i Paris satt upp anslag som tillkännage att svenskor icke mottages som inackorderingar på pensionaten i fråga. (Hur förhåller det sig med norskor och finskor- de förefalla lika "lifliga" som våra små möss – jämför sista engelska flottbesök i Kristiania (och Köbenhavn)^{x)}

Flera tyska tidningar vilja veta att den engelska representantens uppfattning i den Oberschlesiska frågan har ändrats till förmån för Polen, så att den engelska kommissarien lämnat sin ursprungliga engelska ståndpunkt, enligt hvilken Tyskland

x) I draget kommer det fransmän till Stockholm

borde tilldelas Oberschlesien med undantag af kretsarna Pless och Rübnitz och en del af kretsen Kattowitz, och nu bekänner sig till Sforza-linjen. (det italienska förslaget) enligt hvilket Tyskland af industriområdet blott skall ha kretsarna Gleiwitz och Hindenburg, och resten tillfalla Polen.

(sidan 68 förra häftet). Med anledning af Northcliff pressens, med Times i spetsen, fortsatta angrepp på Lloyd George och Curzon dryftas i London lifligt frågan om den engelska representationen vid konferansen i Washington. Det råder mestadels enighet om att Lloyd George bör resa. Däremot tvekar man huruvida Curzon bör vara med, då det skulle vara olämpligt att både premiär och utrikesministern samtidigt lämnade landet. Som Lloyd George eventuella ledsagare nämns Lord Milner. Såsom premiärministern under Lloyd Georges frånvaro skulle fungera Austen Chamberlain. Lloyd Georges resa är först och främst beroende på en lycklig utgång af Irlandsförhandlingarna (som måtte svenskorna visa sig lika lifliga som sina skandinaviska systrar

nu äntligen ge anledning att hoppas skola leda till ett tillfredställande resultat)

”Fienden annalkande stämde icke Moskvaborna allvarligare; tvärtom betraktade ställningen med ökad lättsinnighet. Såsom det ofta händer omedelbart före en stor fara eller olycka. Vid dylika tillfällen höja sig två lika röster i människans inre; den ena predikar visst om nödvändigheten att göra sig noga redo för den förestående faran och medlen att besvärja den; den andra talar ännu visare om det plågsamma i att tänka därpå, då ju människan ändå inte kan komma undan det oundvikliga, och att det därför är vida bättre att lefva gladt och glömma faran, ändå tills den är öfver ens hufvud^{xx)}. I ensamheten är det den första rösten man lyder, medan massorna lyda den andra, och Moskvaborna^{x)} lämnade ett nytt bevis härpå ty aldrig hade man roat sig så mycket som detta år

Tolstoys ”Krig och fred – jämför

x) Nyss var det Moskvaborna

xx) Jämför den mest annalkande döden, för att icke tala om hälvite

Berlins befolkning som dansar och skuttar vid ruinens rand- jämför äfven fordna tiders muntra krigarlif med döden för ögonen- det moderna krigarlifvet i likluktande skyttegrafvar måtte däremot ej vara vidare uppiggande.

Ingenting nytt under solen! I "Krig och Fred" omtalas att ryssarna under 1812 års krig konstruerade en stor luftballon. Den var bestämd att begagnas i kriget och "ansågs mäktigt skola bidra till fiendens tillintetgörande" (såsom ballon captif, hvarifrån den fientliga stridslinien kunde bespejas?)

Som bekant föreslogs det af Napoleons anhängare att bortföra honom från St Helena med tillhjälp af en undervattensbåt^{x)} som osedd kunde passera de engelska bevakningskryssarna - Projektet förföll bland annat på grund af att Napoleon ej ville lämna St Helena (som flykting) viss som han var att öfverallt bli mördad af legitimisterna, sedan han ej längre skyddades af de engelska bevakningstrupperna

x) för 100 år sen

I representanternas hus i Washington har väckts en motion om fem dollars böter som straff för kvinnor som röka offentligt. För fortsatt försyndelse skall straffet kunna höjas till 25 dollars för hvarje cigarett (svår kontroll) Sker brottet i offentlig lokal blir bötesbeloppet detsamma.

Den engelska kvinnotidskriften "The Womans leader" kommentera detta försök till tyranni mot kvinnorna med; "ord fattas oss. Den internationella rösträttstidskriften "Jus suffragii" förklarar däremot " Ord fattas oss icke, Men vi undertrycker dem ".

I en artikel med rubrik: "Oljans herravälde" läses om Englands målmedvetna sträfvan att bli herre öfver en stor del af världens oljefyndigheter:

---Medan England före kriget rådde öfver 2 ½ procent af jordens^{x)} oljetillgångar disponerar det nu öfver 60% eller efter amerikanska beräkningar till och med 75 % (båda dessa siffror antagligen öfverdrifna)

I Förenta Staterna har utvecklingen

x) (för närvarande kända)

varit den rent motsatta. Amerika har länge varit världens förnämsta oljeleverantör och ingen tänkte på att dess källor kunde sina. Under de sista åren har emellertid efterfrågan varit större än produktionen, fast denna blifvit betydligt ökad och behovet har kunnat tillfredställas endast tack vare tillskott från de mexikanska oljefälten. Och till råga på allt ha fackmännen förklarat att de förnämsta amerikanska oljeförekomsterna komma att vara utömda inom 16-20 år. Amerika har därför sett sig om efter ersättning på annat håll, men har öfverallt funnit England föra sig och de amerikanska koncessionsansökningarna ha regelbundet blifvit afslagna.

Saken, som blifvit en lifsfråga för Förenta Staterna, liksom den varit för England, har gifvit anledning till en långvarig och skarp notväxling mellan de båda utrikesdepartementen. Frågan är emellertid ännu olöst och är säkerligen icke det minsta viktiga problem den stundande Washington-

konferensen måste söka lösa.

(Om oljans betydelse för örlogsflottorna har förut skrifits i memo)

(som "striden om oljan" kommer att i en snar framtid utgöra en stor fara för krig, borde de större oljefyndigheterna internationaliseras och ställas under Folkförbundets kontroll)

Ett säkert bevis för hur tryckt den ekonomiska ställningen för närvarande är här i Sverige, är att brännvinskonsumtionen på sista tiden gått ned med nära femtio procent. Ty det sista vi storvulna svenskar knappa in på är helt säkert vår nationaldryck.

Från London meddelas d 19de Juli, att japanska ministerpresidenten förklarat att Japan icke har medel tillräckligt att kunna fortsätta kapprustningen, men ej heller kan taga på sig risken af en ensidig afrustning.

---Det är tydligt att afrustningstanken vinner alltmera terräng. Grefve Okuma har förklarat att Japans framtid beror af de resultat till hvilka man kommer under konferensen i Washington. Japan har

rätt att göra sina kraf gällande gentemot konferansen. Under inga omständigheter får hinderläggas i vägen för Japans verksamhet i Kina och Sibirien. Det synes berättigadt att Storbritannien, Amerika, Frankrike och Italien (?) delta i konferensen, men Japan kan inte inse hvarför Kina (Fjärran Österns största rike!) inbjudits till Washington,^{x)} Japan har förklarat sig villigt att diskutera Shantung och Yap frågorna samt den sibiriska frågan på konferensen---

^{xx)} Det förljudes om att afrustningskonferensen i Washington icke skulle kunna leda till något resultat, har Harding beslutat att lägga alla korten på bordet, så att enhvar kan se hvarför konferensen misslyckats. Man antar allmänt att Japan icke kan underlåta att delta i konferensen, äfven om det sker motsträfvigt. Då de enskilda deltagarna icke kunna bestämma kon-

xx) Från Washington den 19de Juli

x) Japan fruktar nog att alltför många af deras rackarstreck ska komma i dagen om Kina får delta i konferensen.

ferensprogrammet anser man ett förutgående meningsutbyte sannolikt. Chilenska regeringens representant i Washington har förklarat att Chile gillar Hardings konferensplaner och att det kommer att lämna Harding sitt moraliska stöd.

Om högers raseri öfver domen i Ålandsfrågan skrives:

”Högers motiv i frågan sådana de nu sent omsider ärligt erkännas^{x)}, ge det mest påtagliga vittnesbörd om detta partis grundreaktionära åskådning. I sanning, det är inte underligt om ett sådant parti, hvars hjärtan än i dag brinner af lystnad efter landutvidgningen med våld och vapen. (”Söner af ett folk som blött” – Oss prins Oskar for an” – vårän präst vill återeröfra inte blott Finland utan också det öfriga rasket utom Pommern, förstås.)^{xx)} ställt sig afvisande till Sveriges inträde i Nationernas förbund, hvarigenom vårt land en gång för alla uppgifvit alla tankar på en dylik forntidsmässig utökning af sitt område. Alltjämt

x) Sidan 24 xx) Som ju är tysk

är det stormaktstiden med dess landrof från grannstater, som utgör vår höggers ideal. Därför har den måttlöst beundrat det "med blod och järn" uppbyggda tyska militär kejsardömet, därför har dess politiska lifsfråga varit ökade rustningar, därför ställde den sig solidarisk med den under nära känning åt Tyskland företagna kungskuppen i februari 1914, därför betygade en af dess ledare sin "största högaktning" för aktivisterna, som arbetade med lif och själ för att kasta vårt land in i världskriget^{x)} på centralmakt-ernas sida. Så landsfarligt är detta så kallade fosterländska parti. Det vore inte så lite vunnet om det kunde bli fullt klart för vårt folk hur vådligt detta i forntidsföreställningar fångna militäristparti i verkligheten är.^{xx)} Vi har dock sett det förr i planerna på en "militärpromenad" mot Norge 1895, i ansatserna till brödrakrig 1905 och nu bekänner det öppet hvad som legat bakom dess Finlands och Ålandspolitik under världskriget

x) "Som skulle fått en annan utgång om vi varit med" säga vi här i Vrena xx) sid 62

Le Journals berlinkorrespondent utvecklar i ett långt telegram den 20de Juli hurusom de tyska truppernas uppträdande i Oberschlesien uppenbart ådagalägger nödvändigheten att sända allierade förstärkningar till dessa trakter. Breslau är formligen öfverfylldt af irreguljära trupper. Själfskyddskompanier, hvilka skulle ju vara upplösta, äro jämte Orgesh fullständigt herrar i landområdet mellan Breslau, Briegg, Ramsau och Gleiss. Dessa soldater, som äro rekryterade bland befolkningens drägg^{x)} äro ingalunda Oberschlesien, utan härstamma från alla möjliga håll af riket, ditlockade af en sold på 50 mark om dagen och vissheten att länge kunna lefva där på innevånarnas bekostnad. Situationen skildrar korrespondenten med ett ord som mycket oroande. Förutom dessa truppkoncentrationer har man nämligen att beklaga sig öfver att nationalistiska agitatorer genomströfva landet och predika resning mot

x) Patriotiska studenter, säga tyskarna

Ententen och mot republiken.

Den framstående franske teatermannen Lugué – Poe förklarar i Le Temps (i en artikel om skandinaviska teaterförhållanden att det i Stockholm råder stor misär på teaterns område och säger sig ha kommit till denna uppfattning genom underrättelser från de bästa källor och studier i teater pressen.) Och till syndabock för det förmenta miserabla tillståndet gör han Max Reinhardt och tyskt inflytande öfver hufvudtaget i Sverige---

Men M. Lugué – Poe förebådar bättre tider och säger att den nära förestående dag då Reinhardts inflytande upphör, skall man i Stockholm liksom i Paris återvända till skådespelen och inte den tekniska chimären.^{x)} Dessutom konstaterar han att "Theatre Francais" alltjämt har sina trogna beundrare i Sverige.

Intima teaterns verksamhet finner M. Lugué – Poe lysande

x) Hur går det då för Grünewald

Herre Gud den som vore i Llassa! – En engelsk ingenjör har efter en audiens hos Dalai Lama därstädes, af det tibetanska rådet, "Council of shapes" = figuernas råd, blifvit bjuden på en lunch med 24 rätter- hurudan skall inte då en Llassamiddag vara! – och här sitter jag och tuggar i mig härsk spickesill! (sidan 20) (syftar på en artikel i Nya Dagligt Allehanda) hvare bl.a läses:

"Det var maktfrågan som gaf intensitet åt den svenska allmänna (höger) opinionens hållning i denna fråga. Visserligen fanns också en uppriktig medkänsla med åläningarna och starka intryck att vara på rättens väg. Men den svenska (höger) opinionen skulle inte så hårdt ha engagerat sig i saken, om det icke gällt en gripbar fördel för riket (nu få finnarna vatten på sin kvarn). Hvad som stegrade våra känslor från platonisk kärlek till verklig åtrå, det var tanken att äfven vårt land ännu icke förlorat hvarje möjlighet till växt, att äfven vi skulle vinna något vid ommöbleringen i Världen, liksom

Danmark vann Sönderjylland och Norge Spetsbergen. Vi göra oss själva ingen orätt om vi erkänna detta naturliga förhållande. Vi bedraga oss själva om vi förneka det”.

(Nu slapp grisen ur säcken – obegripligt att en gammal erfaren tidningsman kan prata så bredvid mun’) sid 32

Enligt telegram från Tokio af 20 Juli önskar Japan att beskyddet af Fjärran Östern helt och hållet öfverflyttas på Japan (!!! Växla mig den !)

(Asiens Preussen tycks ha för afsikt att följa sin Europeiska förebilds exempel och därigenom blifva ett hot för världsfreden)

Rosta meddelar att Tjitjerin till Englands, Frankrikes, Förenta Staternas, Italiens, Japans, och Kinas regeringens förvåning öfver att den såsom varande en af de suveräna makterna vid Stilla hafvet (detta beror på om sovjetryssland ej blir bortkördt från östra Sibirien, hvilket man få hoppas) icke

blifvit inbjuden till deltagande i Washingtonkonferansen^{x)} angående Stilla-hafsfrågorna och kraftigt protesterar mot att den uteslutes från denna konferens, som direkt angår den. Regeringen förklarar vidare att den icke kommer att erkänna något beslut, som fattas på denna konferens, så länge denne äger rum utan dess deltagande (låt bli då), och förbehåller sig full handlingsfrihet oafsedt dessa beslut (aktare för ryska flottan, kom ihåg Tschusima)

” En mycket framstående fransk journalist säger om det mycket debatterade fransk-tyska ekonomiska närmandet:

”Ca n’est serieux - det får icke tas på allvar – för denna gången. Oberschlesiska frågan kommer oundvikligt att rifva upp alla de mest konstfulla planer till närmande på bas af ekonomiskt samarbete och dylikt. Först sedan detta problem på ena eller andra sättet funnit sin lös-

xx) nas som en Stillahafsmakt

x) Skaffa er en ”Satisfaktionsfäbig” regering så få ni vara med, ifall ni fortfarande kan räkning^{xx)}

kan man allvarligen börja arbeta för ett närmande.

I revue Universelle behandlas samma ämne af Jacque Bainville som bland annat skrifer:

--- Detta närmande (mellan Frankrike och Tyskland) motsvarar dock icke en politisk åstundan hos franska folket, utan dess drifkraft är ett ekonomiskt intresse, storindustriellt, storfinansiellt. Tvänne mäktiga krafter regera i vår tid världen: den ena är nationalkänslan, ofta exalterad upp, till chauvinistisk nationalism, den andra är den feberaktiga vinningslystnaden (La fièvre des grandes affaires). Nationalism och plutokratism strida om väldet. Allt hvad som sker mellan folken har sitt ursprung i dessa bägge drifter, som aldrig, i något tidevarf så fullständigt behärskat världen. I vissa länder såsom Frankrike, råka dessa strömningar i antagonism, i andra, såsom Tyskland flyta de samman.

Ett dubbelt drama utspelas sålunda mellan folken. Det gifves ett politiskt scenarium, hvilket sätter i konflikt de motsatta

nationalstämningarna. Stora publiken urskiljer endast detta politiska spel, utan en aning om den komedi som det ofta tjänar att dölja. De nationella lidelserna eller intressena äro för öfrigt helt lättfattliga men det är icke genom att studera dem som man finner nyckeln till händelserna.

Det ekonomiska scenariet är vida dunklare och mera kompliceradt. Ett fåtal människor kunna ana sig fram till de breda linjerna deraf, men den stora majoriteten känner endast den hemlighetsfulla närvaron af en fruktansvärd demon som blåser ut sin onda andedräkt öfver världen. Stora publiken vet att det finns penningmakter, penningmän, men som den icke är initierad bakom plutokratismens kulisser, så uppger den hvarje försök att finna en förklaring till händelserna---

Nu är det ej de tre nationerna, Frankrike, Tyskland och England som söka komma till en uppgörelse; det är de tre stormakterna, den franska affärs-

världen, den engelska affärsvärlden och den tyska affärsvärlden.^{x)} (Herrar antisemiter påstå ju att den judiska "haute finance" orsakat världskriget)

---Storfinansens, storindustriens triumf, mera obestridd än i någon tidsålder, tyckes vara världskrigets egentliga behållning.

Enligt den första rapporten i den omfattande bolsjevikiska förräderiaffären har de häktade umgåtts med planer på bildandet af en skandinavisk rådsrepublik, som skulle komma att utgöra en viktig etapp för "världsrevolutionen". För att nå detta mål skulle af ryska Karelen bildas en röd Karelisk kommun med viss autonomi inom Rådssryssland och denna plats skulle sen utgöra den strategiska utgångspunkten för Skandinaviens revolutionerande. Här skulle, utom finsk och norsk, äfven en svensk röd bataljon utbildas. Planen skulle ha föregåtts af ett omsorgsfullt spioneri i norra Sverige för att utröna möjligheterna för truppernas transport

x) Som kanske bär den största skulden till kriget

öfver gränsen. Fälttågsplanen går i öfrigt ut på murmanbanans eröfring och närliggande byars intagande och samverkan med ryssarna. Äfven den Svenska revolutionära gruppen skulle ekonomisk bidraga till att skapa en nord europeisk röd armé (Aj – det blir inte så roligt som att prata sk-t) sid 6

Skall exkejsaren Karl åter pröfva sin lycka i Ungern? – I London går ett rykte att exkejsaren ånyo lämnat Schweiz för att längs Donau bege sig till Ungern. Hans resa sättes i samband med den omständigheten att det ungerska fredsfördraget den 26te Juli definitivt träder i kraft.

Daily Telegraph säger att om ryktet talar sant, så kan man lita på att Österrikiska regeringen skall taga sina mått och steg för att hindra exkejsaren (den halft otillräkneliga Augusten) från att passera dess territorium liksom man förut vidtagit liknande

åtgärder för att hindra extsar Ferdinand af Bulgarien från att på samma väg återvända till sitt land.

Paris den 22 Juli. Viviani förklarar sig i Le Petit journal vara af den åsikten att det tjänar till ingenting att sätta Washington upp mot Genève, hvad beträffar afväpningsfrågor. Platsen för debatten därom betyder ingenting. Det enda som betyder något är denna fråga, som berör hela världen, verkligen måste bli löst. Om Amerikanska regeringen vill lösa den, skall dess initiativ intaga en af de mest bemärkta platserna i historien. Problemets misslyckande skulle världen aldrig kunna förlåta. Det skulle vara mänsklighetens mest upphöjda idéns bankrutt. Det gäller icke blott själfva afväpningen utan hela världens moraliska framsteg. Särskildt borde Frankrike, krigets främsta offer och segerns främsta tillskyndare i detta företag se något annat än nya illusioner --- Men alla nationer som kallas

till Washington böra taga sikte på framför allt Tysklands afväpning (den är ju redan ombestyrd genom Versaillesfreden?) Ingenting är möjligt utan den.

(Om bråket i Oberschelsien); Från väl underättadt håll meddelas att Frankrike, hvilken hållning Italien och England än komma att intaga, på egen hand ämnar sända förstärkningar till far-zonen i Oberschelsien af fruktan för att tyskarna skola följa Korfantys exempel och göra upprör.

Det påstås att marskalk Foch och generalstaben har utarbetat planer för ögonblicklig transport af en division via Danzig, när så visar sig nödvändigt^{x)} (sid 25)

Om Nya Dagligt Allehandas tanke att Sverige skulle kunnat ” vinna något vid ommöblering i världen”, under förutsättningen af en politik som kunnat göra anspråk på belöning från maktägandes sida, skrifver Branting bl. a:

Tyvärr, den utsikten förspilldes

x) sidan 34

af Sveriges makthafvande då vi 1918^{x)} icke gingo med vapen i hand mot det röda Finland – rakt in i världskriget på tyska sidan, arm i arm med Ludendorffs soldater^{xx)}, fast detta sista aktar man sig alltid noga att lägga till! Men undertecknad skall nu ”spikas fast” som den hvilken framstod i vägen för denna de förolyckade vägvisarnas dårhuspolitik, ty nu har nemesis kommit när Åland icke blifvit Svenskt därför att vi icke år 1918 hjälpte till att krafsa de finska kastanierna ur elden för Tysklands räkning! (bra Ålandsöarna äro kastanierna) I sanning en underbar visdom som genljuder i ett sådant frasgrant klingande eko från det fordna Storpreussens universitetskatedrar. Den har icke förändrats under den dock hårdhändta lärdomen af världens omskiftelser. Den ser intet af hvad som verkligen sker i det som sker. Den är den-

xx) O, 2^s vapenbrödraskap

x) (Straxt före Tysklands sammanstörtande)

samma i dag som den varit af begynnelsen, lika tom i sin anspråksfullhet, lika snedriktad i alla sina anvisningar. Tyskland har den fört i fördärf och förödmjukelse, och nu utgjuter den sin vredes och sitt förakts båda lika maktlösa strålar öfver alla som på sin tid hjälpte till att hindra att Sverige fick göra sällskap. (bra)

- (Sidan 31) Sensationella – och ledsamma nyheter om de besanna sig:

Från London telegraferas den 23 Juli att det engelska kabinettet är enig i att afsändandet af allierade trupper och i synnerhet franska trupper till Oberschelien endast skulle komma att bringa den tyska befolkningen en till förtviflan, hälst som den redan på förhand var hårdt ansatt af händelserna där.

---Med afbrytandet af förhandlingarna har en ny krigsfara framkommit. I Frankrike anser man ställningen allvarlig, då man antager att en konflikt

mellan Polen och Tyskland skulle medföra att Frankrike, Ryssland, Rumänien och Östersjöstaterna skulle dras in i kampen. Frankrike räknar med ett tysk angrepp för att därigenom få rätt att besätta Ruhrområdet.---

--(engelska regeringen är öfvertygad om att de nya truppförstärkningarna kunna undvaras)---

Trots detta har franska generalstaben gått i författning om afsändande af franska trupper från Rheinlandet till Oberschlesien. De franska förstärkningstrupperna skola transporteras öfver Antwerpen genom Kielkanalen via Danzig till Oberschlesien, om den tyska regeringen icke är i stånd att säkerställa trupptransporterna. Sidan 39

General le Rond afreste igår^{x)} efter stora afskedhögtidligheter med extra tåg till Prag, där han sannolikt ämnar underhandla med den tjeckiska rege-

x) Från Oberschlesien, d. 22 Juli

ringen angående Tjeckoslovakiens hållning under ett förestående polskt angrepp.

Tyska tidningar uppge att i händelse af en tysk-polsk sammanstötning insurgentbanden och de polska lokalvärnet skola träda under franska befälhafvares ledning ---Dagligen gå tåg med ammunition och vapen från Kongress-polen till Oberschlesien.

Från Rom telegraferas den 23 Juli att den fransk-polska öfverenskommelsen har framlagts för offentligheten i sina hufvuddrag. Polen förpliktar sig att underhålla en armé på 600,000 man. Frankrike skall lämna bidrag på en guldfranc per dag och man. I händelse äf en för Polen gynnsam lösning af Oberschlesiska frågan får Frankrike exploateringsrätt till grufvorna i kretsarna Pless och Rübnik., samt 40 % af hela utbytet af den Oberschlesiska produktionen. (usch då, det där luktar jude – eller ”bara tysk ”)

I sammanhang med ofvanstående kan nämnas att i London gå rykten om att i början af Augusti, när den förfärliga hungersnöden nått sin höjdpunkt, ett nytt uppror kommer att utbryta i Petrograd. Om det lyckas de sammansvurna att bilda regering, kunde denna med bestämdhet räkna med ett ögonblicklig erkännande från Frankrikes sida, samt med en inmarsch af Polens och Rumäniens mobiliserade härar. Man anse det betydelsefullt att Finlands, Estlands och Polens utrikesministrar ämna i Helsingfors rädsla angående en gemensam politik gentemot SovjetRyssland. I samband med det föreslagna defensivförbundet mellan Lettland och Estland hänvisar Times till det faktum att äfven Polen och Finland under vissa omständigheter äro beredda att sluta sig till detta förbund för därigenom skapa en gemensam front mot bolsjevikerna. På detta sätt skulle bildas den andra " lilla Ententen ".

Socialisttidningen Arbetet skrifver om det liberala partiet:

Öfver hufvud taget har det liberala valprogrammet en starkare karaktär af socialreformatoriskt och kulturellt än mången torde ha väntat på grund af konkurrensen med bondeförbundet, som ju i dessa stycken snarast förelett bilden af den verkliga barbarskogen. Det är en tillfredställelse att konstatera att det liberala partiet har, i en tid då reaktionen visat sig ha vind i seglen, upprätthållit sina bästa traditioner---det liberala valprogrammet är sålunda ett aktstycke som icke är ägnat att i valrörelsen skärpa motsättningar mellan frisinnade och socialdemokrater. Motsättningar finnas och måste ju finnas då det gäller två självständiga partier med i grund olika syn på vissa ekonomiska problem, men dessa olikheter få inte skymma undan att i den stora kamp som nu förestår mellan de reaktionära krafterna

och de utvecklingsvänliga ha de liberal i sitt valprogram klart otvetydigt ställt sig på den sida som bjuder kamp mot reaktionen. Därmed bör möjligheten af en vänsterkurs i svensk politik vara tryggad. (sidan 35). Tyska regeringen har den 24 Juli förklarat sig beredd att uppfölja Versailles-traktatens bestämmelser beträffande transport af trupper för de allierade makternas räkning. Efter tysk uppfattning kan emellertid en ansökan om transport af trupper till Oberschlesien icke framställas af en af makterna i eget namn utan endast alla tre makternas namn. (Knepigt, England har, som nämnts alls ingen lust att sända ytterligare trupper och gillar ej heller att Frankrike gör det – skall bli intressant att se hur den skifvan klaras – blir väl att skicka den ifrågasatta armékåren via Kielkanalen och Danzig.)

Masaryk, Tjeckoslovakiens första president har skrivit en bok, "Det nya Europa", hvare bland annat läses: --- Jag

är beredd på anmärkningen att jag har kritiserat Tyskland och Österrike, men förbigått de allierade med tystnad. Härpå vill jag svara, att det var tyskarna som först spelade ut sig som folkens och mänsklighetens lärare, ledare och räddare, och därför har jag rätt att först rikta min uppmärksamhet på dem, särskildt när de sökte stoppa in sin kultur i sina kanonrör (! utmärkt) Tysken är en underlig blandning af predikant och soldat – först anordnas han en föreläsning om själens frälsning och sedan knyter han näfven för ögonen på en---

---Undertryckande af nationalitet är en synd mot mänskligheten. Vi skola icke mottaga en särskild kultur, vare sig fransk, tysk eller engelsk, utan den syntetiska förening af alla kulturella element, och i denna syntes skall den tyska beståndsdelens ej vara den minsta men gäller det ett politiskt underlag för denna kulturella syntes,

måste vi vända oss till den franska, amerikanska och engelska demokratiens förebilder. En stat får inte vara den första, ledande, utan primus inter pares, ty Europas organisation måste blifva demokratisk, icke aristokratisk.

---Preussen och Österrike voro kvarlefvor af medeltidens teokratiska imperialism, som är demokratiens fiende. Religionen skall icke förlora i vikt och auktoritet genom att befrias från staten och dynastiskt godtycke. Det allmänmänskliga, som fanns i teokratin skall icke därför gå förloradt- Äfven demokratin arbetar på att det måtte varda en hjord och en herde. Jesus, icke Caesar – det vore det nya demokratiska Europas lösen.

”Hur lätt folk än har att glömma ha högerns gärningar i svensk politik varit af det slag som inte kan glömmas i brådrasket^{x)}. Vår riksdags historia

x) Man lär så länge man lefver. Jag har nu i 70 års tid sagt ”brådrasket” är det tänkbart att jag ej förr än nu satt detta ord i tryck – har det stafvats om?

lämnar hundratals bevis på att högern är det parti som minst af alla har något skäl att yfvas öfver sina politiska fäders ära. Bara ett exempel! När partiets programförfattare med chevaleresk bugning och ett älskvärt smil på läpparna uttalar sin ”tillförsikt” för kvinnornas entré i politiken, kan det vara på sin plats att erinra om hurusom partiet förut under en lång följd af år förhindrat denna entré, under förklaring att det vore den största olycka som kunde träffa vårt land ifall kvinnorna finge rösträtt.

Om den Oberschlesiska röran skrives: --- (fransmännen vilja förstärka de allierades trupper därstädes)---

--- Ytterst synes alltså den franska regeringens hållning dikteras af en mycket pessimistisk uppfattning angående den Oberschlesiska och öfver hufvud den tyska befolknings villighet att böja sig för de allierades beslut. Mot de tidigare framförda franska

klagomålen står den i dag offentliggjorda tyska notens bestridande. Om fransmännen äro böjda för att öfverdrifva sina bekymmer, så är det å andra sidan anmärkningsvärdt att den tyska notens optimism delvis motsäges af den tyske inrikesministern Gradnauers uttalande i Berliner Tagesblatt. Gradnauer medger att han från Oberschlesien fått underrättelser om att de så kallade själfskyddformationerna, hvilkas upplösning och afväpning påbjudits, förbereda en kupp mot den tyska regeringen^{x)}, och förklarar att dessa förehafvanden måste följas med "mycken uppmärksamhet".

I Gradnauers uttalande ligger en antydning om hvar man har att söka den största svårigheten i konflikten om Oberschlesien. Det gäller här liksom under de andra stora kriserna på senare tid den tyska demokratiens bestånd. Kabinettet Wirth har med sin "politik der Erfüllung" lyckats

x) obs! Det är den tyska utrikesministerns ord!

åstadkomma en afspänning i förhållandet till de allierade. Men hur långt ner i folket och de riksdagspartier som stödja regeringen gå sympatierna för denna politik--- från ytterlighetspartierna till höger och vänster predikas öppen revolt--- (Zebran är ett randigt djur, ränderna gå aldrig ur)

Från Warschau meddelas den 24 Juli att en fransk militärmission under ledning af marskalk Foch har för afsikt att besöka Polen. Militärmissionen skall uppehålla sig i Polen en längre tid och kommer först att undersöka förhållandena i Warschau (jämför sidan 36)

Om presidenten Hardings konferensinbjudan skrives:

Att utan vidare acceptera det Wilsonska verket skulle ha inneburit kapitulation. Man måste komma med något nytt eller åtminstone något som kunde få sken af att vara nytt. Efter oändliga diskussioner och kompromissförslag

började situationen te sig fullkomligt hopplös. Så kom helt plötsligt den Hardingska konferensinbjudan, och därmed har, hvad man än hyser för uppfattning om motiven, en väg öppnats, som möjligen kan leda till ett verkligt och för världsfreden lyckobringande resultat. Att konferensen skall komma att bli resultatlös torde man knappast behöfva befara, ty Harding lär säkerligen icke våga att gå från denna konferens utan att ha uppnått något verkligt positivt. Ett negativt resultat skulle komma att vända opinionen emot honom med en styrka som en politiker sådan som Harding icke våga utsätta sig för. Men att konferensen kommer att slå ihjäl Nationernas förbund är nog icke så säkert. Detta förbund har många och starka garantier, hvilka helt visst icke vilja se det kastadt på skräphögen.

(Det republikanska partiet i Amerika, med däri jämförelsevis obetydliga Harding i spetsen kunde naturligtvis

icke finna sig att Demokraternas chef, den eländige Wilson skulle få sitt namn förevigadt såsom skapare af ett hela jorden omfattande folkförbund, världshistoriens största bragd)

(En ung svensk som absolverat mogenhetsexamen påminner om ett universalverktyg = en manick med hvilken man icke kan göra 15 olika saker – ej så illa)

-x) Hvad man i våra dagar hör från Ryssland är en oafbruten trumeld af för galleriet afsedda revolutionära fraser hvilka endast ha till uppgift att betäcka återtåget från de förolyckade kommunistiska idealen. Det lider intet tvifvel att, då ledningen i Moskva anstränger sig för Sveriges räkning, den hämtar sina inspirationer ur synnerligen otillfredsställande källor. Söker den själf bedragna den utomstående världen, så blir det i sin tur grundligt bedragen. Det kan icke tänkas något mera maktlöst än det svenska kom-

x)På tal om förräderiaffären

munistiska partiet som samlar sig om Folkets Dagblad Politiken. Där finns gott om generaler, men trupperna äro jämmerligt fåtaliga, och de decimeras uppenbart med hvarje dag som går. Så mycket mera måste det ligga i befälets intresse att genom ett oförskräckt skrån söka ge sina understödjande patroner föreställning om en styrka som saknas i verkligheten. Äfven i vårt land finnes en samling af misslyckade politiker, oplacerade journalister, halflitterat folk som måste existera, af kroniskt gallsjuka^{x)}, hvilka anse sig illa behandlade och som söka hämnas inbillade orättvisor, af personer hvilka själfva äro ohågade för arbete, men inskränker sig till att afundas andra, och tillsammans bilda då en grupp lefvebrödsrevolutionärer, hvilka för herrarna i Moskva presenteras som den hoppgifvande kärnan i en förestående svensk socialrevolution. Det ryska guld som på detta sätt

x) individer

ges ut skulle bestämdt kunna användas bättre och någon dag får man väl detta klart för sig i Moskva.

”Staten betalar sina ämbetsmäns arbete endast till hälften i pengar, den andra hälften utgår i titlar och ordnar ”

Schopenhauer

Från London meddelas den 26te Juli att högsta rådet kommer att sammanträda i Paris den 4de Augusti. Konferensen kommer antagligen att bli helt kort. De brittiska och franska regeringarna ha nu nått fram till en öfverenskommelse i principfrågorna rörande Oberschlesien. Genom meningsutbyte mellan de båda regeringarna har en betydligt bättre atmosfär åstadkommit och man har faktiskt alla skäl att tro att problemet är på god väg mot lösning. Det är troligt att inga missförstånd beträffande truppsändningar eller andra punkter vidare komma att uppstå.

Såsom synnerligen lämpligt

anser Parispressen Lord Curzons uttalanden till tyska ambassadören i London, hvarvid han påpekade att de nuvarande fransk-engelska meningsutbyte ej på något sätt beteckna en brytning i alliansen och att de ej kunna tjäna Tyskland som förevändning för att undandraga sig dess förpliktelser enligt Versaillesfördraget. Opinionsen i Frankrike anser dock fortfarande som oundvikligt att förstärkningar afsändes för att förhindra det i Oberschlesien förlagda franska truppernas utsättande för anfall, som de ej skulle kunna med säkerhet motstå--- det är här fråga om en nödvändig säkerhetsåtgärd, och man hoppas att engelska regeringen så småningom skall visa förståelse för de anförda skälen och att den eventuella ockupationen af Ruhrdistriktet, hvarom nu förslag framställts i London, för den händelse att tysk anfall skulle ske i Oberschlesien, ej är tillräcklig för att säkerställa de franska trupperna i Oberschlesien.

Samtidigt telegraferas från Berlin att meddelandet från Paris (?) att England på intet sätt har för afsikt att gå med på afsändandet af franska förstärkningar till Oberschlesien har naturligtvis väckt uppmärksamhet i Berlin, men auktoritära kretsar luta dock åt den uppfattningen att de två allierade makterna till slut likaväl enas om en eller annan kompromiss. I hvarje fall är man öfvertygad om, att England icke kommer att understödja den tyska rättsståndpunkten^{x)}, för den händelsen den kolliderar med dess förbunds plikter.

Bland de punkter i högerns valprogram som man läser med igenkännanderisk är den som anbefaller stärkandet och vidmakthållandet af "Kyrkans vård om omistliga andliga värden". Allmänna valmansförbundets månhet om statsreligionen är känd sedan gammalt, en gång förkunnad i den religiösa renässansens löftesrika namn och sedermera tilltryckt i

x) Hela Oberschlesien till Tyskland

upprepade försäkringar att högern vill verka för målet
'Sveriges folk ett kristet folk'---

---Om man slutligen undrar hvad det är för andliga värden som kyrkan enligt högerns mening skall vårda, händer det lätt att man stannar inför ett resultat som inte verkar alldeles tillfredställande. Det kan inte sägas vara en ogrundad misstanke om man befarar att dessa värden äro af samma sort som kristendomstimmarnas ökning. Katekesens återinförande och det Eklundska psalmboksförslagets antagande. Man får, med andra ord, en känsla att högern i fortsättningen liksom kommer att konsekvent inrikta sin kyrkopolitik på motarbetandet af flertalet reformsträfvanden och friare tankesätt inom det religiösa området, i folkuppfostran och kulturlif. Om partiets fortsatta obenägenhet att särskilja religiösa, pedagogiska och politiska synpunkter öfvertygas man om genom underrättelsen om att kristendomsunder-

visningen nu skall dras in i valrörelsen

-”Tyvärr, människornas samvete fordra det”(som en högertidning klagade häromsistens)

Engelska sjöofficerare^{x)} meddela att första lätta krysseskadern af atlantiska flottan för alltid skall stationeras i Östersjön. Fartygen skola fördelas på Danzig, Libau, Memel, Riga, Reval och Bornholm. (?) Eskaderns flaggskeppskall stationeras i Danzig – (Samtidigt få man höra att Helgoland vill utbryta sig ur den preussiska staten)

Associated Press erfar från Tokio att japanska kabinettet beslutit att gå in på att delta i Washingtonkonferensen rörande problemen i Fjärran Östern. (Guschelof för det – är denna medgörlighet en följd af den väldiga amerikanska flottdemonstrationen i Stilla hafvet?) Se nästa sida.

Från Washington meddelas den 27de Juli att man anser att Frankrike har för afsikt att föreslå en allians mellan England, Amerika och Frankrike före Washingtonkonfe-

x) från de i Danzig liggande engelska örlogsfartygen

rensen. Det anses emellertid tvivfelaktigt om Senaten i Washington skall ge sin anslutning till en dylik öfverenskommelse (hoppoms att den icke sätter sig på tvären mot denna allians som mer än något annat skulle säkerställa världsfreden.)

(föreg. s.) Tidningarna i Tokio påstå att Japan känner sig som kalladt inför en domstol för att förhöras angående de kinesiska angelägenheterna (skojarstrecken), Japan kan icke gå till Washington med endast den afsikten att afge en förklaring rörande Kina och Yap- Japan önskar erhålla kännedom om programmet i dess helhet. I afrustningsfrågan gör japan intet förbehåll, men fordra så stor klarhet som möjligt. En konferens som endast ledde till halfva resultat skulle vara till större skada än nytta (bäst att demonstrera lite mera) sid 56

Paris den 27 Juli. Nya förhandlingar äga rum i London angående förstärkningar till Oberschlesien mellan lord Curzon och den franska ambassadören St. Aulaire. Man

hoppas att frågan inom kort kommer att lösas. Frankrike fordrar icke utsändandet af engelska eller italienska förstärkningstrupper (snarare tvärtom, de^{x)} önska vara herrar på täppen själfva) utan begära endast mandat för upprätthållande af ordningen i omröstningsområdet. Engelska regeringen är af den åsikten att högsta rådet först måste profva ärendet, under det att Frankrike önskar att förstärkningen afgår redan under loppet af nästa vecka. Sid 57

Från Berlin meddelas att en fransk trupptransportflotta, bestående af 40 ångare ligger i beredskap i Le Havre. Flottan kommer att afgå på order med Antwerpen som mål, där den 11te divisionen under general Bidalons kommando kommer att inskeppas. Transporten skall försiggå under beskydd af en del af franska atlantflottan som för närvarande ligger i Cherbourgs hamn.

General Hoffman (han med sabeln i Brest Litovsk) har sällat sig till deras skara som i Tyskland ge rikets militära och politiska

x) fransmännen

ledning under kriget skulden för dettas olyckliga utgång.^{x)}

General Hoffman har förklarat att han inte vill skriva några memoarer, därför att han i så fall skulle bli tvungen att afslöja Ludendorff som en dålig militär ledare. Och hvad Ludendorffs apologetiska memoarer beträffade, karakteriserar Hoffmann dem som dumma, falska och i vissa fall lögnaktiga. Ett nästan lika lågt betyg får Hindenburg. Som Tysklands enda politiska person af stora mått framhåller han Tirpitz (som i sina "Menssen" balsamerat kejsaren) medan Österrikaren Conrad von Hötzendorff förklaras vara Centralmakterna skickligaste härförare (!)---

---Kronprins Ruprecht uttalade sig^{xx)} mycket tviflande om Ubåtskrigets framgång och fördömde Zeppelinraiderna mot London. Tanken på krigets utgång beredde kronprinsen bekymmer och han tillrådde snar fred med Ryssland utan annexioner

xx) I ett memorandum 1917 till bayerska ministerpresidenten

x) derigenom aflivande legenden om 'dolkstöten i ryggen'

och skadestånd---Vidare kritiserade kronprinsen skarpt den speciella Hohenzollernpolitiken. Han konstaterade att stämningen för hvarje dag blef alltmer antimonarkisk ("personer som kunna göra anspråk på att tagas på allvar betvifla att huset Hohenzollern skall kunna stå sig efter kriget ""^{x)}) och förklarade att kejsaren af skäl som memorandumförfattaren inte ville närmare ingå på, förloradt allt anseende (jämför Tirpitz)

(Sidan 53) Hughes meddela den 27de Juli att Japan antagit förslagen rörande Fjärran - Östernkonferensen i samband med afrustningsfrågans behandling. Antagandet baseras på den förutsättningen att Förenta Staterna icke ha något emot att man, innan Fjärran - Östern konferensen sammankallas, enas om föredragningslistan vid densamma.

Allt synes tala för att man inom officiella kretsar i Washington känner sig tillfredställd med Japans svar på Ame-

x) jämför hjältesonens yttrande till Tirpitz efter 1^{sta} Marneslaget

rikas förslag om Stillahafskonferensen – Den i japanska noten föreslagna grundliga behandlingen af konferensens program innan delegationerna officiellt samlas anses nu säkert komma till stånd

(sidan 54)

Från Berlin telegraferas den 28 Juli: Chicago Tribune har offentliggjort ett meddelande att engelska regeringen skulle ha sändt en kort not till tyska utrikesdepartementet hvari förklarades att frågan om fransk förstärkning till Oberschlesien var en interallierad angelägenhet och endast kunde afgöras af de allierade. Från auktoritativt håll meddelas i afton att någon dylik not från engelska regeringen icke öfverlämnats i Berlin (hoppas att detta är sant)

---(Svenska högern vill rädda våra näringar genom tullar^{x)}) -
- sid 14 nästa häfte

---" Men skrif ut hela tanken: rädda dem genom höga jordbruks- och industritullar (500 rubriker (!!!) i tulltaxan enligt

X) Hvem vill ej deltaga i räddningsverket, men eh

amiral Lindmans förslag) till oerhörd fördyring af lefnadskostaderna för dem som redan ha svårt att dra sig fram. Få sedan se hur många som går med. Tala sanningsenligt om att dessa tullar så säkert som amen i kyrkan komma att framkalla repressalier från andra länders sida, hvarigenom våra exportindustrier, på hvilka vi nationalekonomiskt sedt skola lefva, bringas i ett ännu prekärare läge än det i hvilket de redan befinna sig. Bekänn att den öfver hela världen rådande stagnationen och arbetslösheten icke för vårt land låta sig häfvas genom tullar, som endast skulle fördyra varorna och därmed göra de inneliggande, hopade lagren ännu mer osäljbara, förlängande arbetslösheten. Tala öppet om att när "hamrar tystna och fartyg läggas upp", så beror det på att vår export och import ej komma igång, och att båda svårigheterna blott förvärras genom importtullar och däraf framkallade repressalier. Erkänn slutligen att det är den

långsamt tillämpade relativa frihandeln ni vill till lifs och ett strängt genomfördt protektionistiska system ni hoppas kunna bluffa på det svenska folket. Säg sanningen och se sedan hur många fiskar som fastna i nätet.”

(Korrespondenten R-s-s- hvem det är)

I en artikel om Amerika och Japan läses bland annat:

---Kejsar Wilhelm hyste en instinktiv ovilja mot den gula rasen och lät af den förleda sig till några af sina allra oförnuftigaste politiska uttalanden^{x)}; hade han ägt någon förmåga af objektiv iakttagelse, skulle han gjort ett undantag för japanerna och betraktat dem som den preussiska militärkastens närmaste politiska själsfränder^{o)}

Japanerna utmärka sig för en hybris, en nationell öfverskattning som på intet sätt står tillbaka för vissa tyska fenomen under de militära framgångarnas glansdagar

o) De kallades för ”Asiens preussare”

x) Hunnertalet var värst – nå vid det tillfället måste han ha varit full, som furstar och stats man för sed hafva – ett försonande drag!^{xx)}

” I allmänhet har man ju stort lust att anse den eröfrare, som skickar millioner människor i döden för att tillfredställa sin äregirighet, för ett vidunder. Men tag löjtnant den och löjtnant den eller hvilken annan ung krigare som hälst och låt envar lägga handen på hjärtat och svara uppriktigt, så skall man göra den upptäckten att de allesamman äro Napoleon i miniatyr, små vidunder, hvilka, ifall det endast berodde på dem, gärna skulle börja ett slag, äfven om det skulle kosta tusentals människor lifvet, blott de kunde vinna en orden eller bli uppflyttade i högre grad”

Tolstoy

London den 29de Juli. Genom sin chargé d'affaires i Paris har engelska regeringen gjort sig till förespråkare för det engelska – italienska förslaget om en provisoriskt delning af Oberschlesien i öfverenstämmelse med om röstningsresultatet på så sätt att de allierades truppstyrkor utrymma de

rent tyska och polska områdena, hvilka tilldelas respektive länder samt koncentrera sig på de omstridda områdena, hvilkas öde sedan skall afgöras af högsta rådet (detta förefaller sundt tänkt – om besättnings-trupperna få mindre areal att bevaka borde det ej vara behöfligt att förstärka dem?)

(Sidan 30) Det stora flertalet människor lida af en fullkomlig brist på sinne för proportioner, hvilket gör att då 100 polarsluskfrön i Norrbotten, eller 1000 busfrön i Stockholm lifvats af bolsjevikskrän – och hembrändt – tro de sig, samlade i klump som de äro, i stånd att eröfra världen och äro beredda att begå hvilka lifade brott som hälst -) Sid 4 nästa häftet

I förräderimålet böra ledarna klämmas efter på skarpen och de öfriga fårskallarna utskrattas, så att säga – det verkar afkylande att bli förlöjligad.

Att Lenin & Co lyckades i Ryssland berodde på att de fingo den fullkomligt desorganiserade väldiga och förvildade armén på sin sida. Lenin har, som bekant själf

sagt, att bland 100 bolsjeviker finns en idealist, 29 skurkar och 70 dummerjönsar.

” En värnpliktsarmé är den största faran och en väpnad armé det säkraste skyddet för det bestående ” – har någon förståndig karl sagt – minns för ögonblicket ej hans namn) (sidan 21) Farsgubben sa, att olyckan med svenskarna var att de hållre blickade tillbaka (På Narvas hed, på Polens sand, på Leipzigs slätter, Lützens kullar) än framåt.

(Den starka spänning som under ett par dagar existerat mellan England och Frankrike på grund af att detta senare land sagt sig ha för afsigt att sända förstärkningar på egen hand, tycks nu vara öfverstånden). Under rubrik: ” Plötslig enighet mellan England och Frankrike. Rådsmötet blir af. England betygar i en not sin angelägenhet om solidaritet med Frankrike. Öfverenskommelse har ingåtts och Rådsmötet hålles den 4 Augusti. Trupptransporterna nämnas ej, meddelar en rad telegram hvaraf tycks framgå

att de (med rätta) ilska fransmännen lugnat sig---
”Parispressen hälsar utjämningen med glädje. Trots den långsamhet hvarmed fransk-brittiska underhandlingarna rörande Oberschlesienfrågan framskrida, konstaterar den med glädje att de båda kabinetterna nu äro fullt öfverens om att ställa alliansens intressen öfver denna kontrovers, hvilken uteslutande motiveras af Englands ursprungliga missförstånd, då det trodde att Frankrike ville följa en isolerad politik. Tidningarna anmärka att Frankrike aldrig tänkt på sådan politik(?) och att Frankrike icke gjort betydande eftergifter för att närma de båda synpunkterna och uppehålla alliansen, men förklara att Frankrike icke kan låta desavouera sig inför Tyskland, icke heller tillåta detta land att spela rollen af medlare i det allierades diskussion. Sid 64

Från Washington telegraferas den 30de Juli att Amerika på afrustningskonferensen ämnar uppfordra Frankrike, Italien och Japan

att afskriva den allmänna värnplikten. Amerikanare äro redo att afträda Filipinerna till Frankrike om det verkligen vill afrusta. En ny plan för folkförbundet kommer äfven att framläggas vid konferensen. Förhandlingarna kommer att vara offentliga (det där om Filipinerna förefaller skäligen dubiöst – skulle yankees i ett anfall af altruism skänka bort ett rikt land, stort som England och med nära 8 millioner innevånare ??)

(Sidan 69) London den 30de Augusti. Westminster Gazette uppger att den britiska noten till Frankrike följts af en öfverenskommelse mellan de båda regeringarna hvilken officiellt skall vara fullt tillfredställande för båda parterna.

I en artikel om Washingtonkonferensen skrives bland annat

---(Stöttestenen är det militäristiska Japan)

--- I Europa före år 1914 hotades freden från två håll: från den tyska militärismen, prestigepolitiken och den nationella själf-

förhållanden, och från den ryska tsarismen med dess asiatiska moralbegrepp. Att vinna det kejserliga Tyskland och det tsaristiska Ryssland för en internationell utjämningspolitik efter de nyktra linjer som den amerikanska presidenten nu följer hade icke med nödvändighet behöva vara absolut omöjligt, men faran för att hvarje försök i den riktningen skulle omintetgöras af de ledande kretsarnas nationella och politiska fördomar och fixa idéer var påtaglig. England gjorde ett sådant experiment för att aflägsna den tyska faran. Presidenten Harding föreslår en öfverenskommelse dels om flottrustningarna, dels om de stridiga intressena i Ostasien. England angrep det tyska problemet enligt alldeles samma metod och sökte få till stånd en begränsning af flottrustningarna, samtidigt som Tyskland genom engelsk bemedling erbjöds ett så stort tillmötesgående af dess expansionsbehof som under förhandenvarande omständigheter gärna var möjligt.

Man erinrar sig hur det gick med den engelska aktionen; den kejserliga regeringen sade nej till en inskränkning af rustningarna och på uppmaningen att underteckna den redan utskrifna koloniala öfverenskommelsen svarades med krigsförklaringen..

Genom presidenten Hardings inbjudan till Stillahafskonferensen i Washington har den japanska regeringen bragts i ett läge som i mycket erinrar om den tyska regeringen hemsökelse under de engelska ansträngningarna att åstadkomma en afspänning under åren före världskrigets utbrott. Vill man bilda sig en riktig föreställning om Japans hållning inför Washingtonkonferensen, är det emellertid icke nog att understryka parallellen mellan Japans och Tysklands politiska mentalitet. Öfverensstämmelse är påfallande och det är ju också mycket vanligt att kalla Japan som Orientens Preussen. Men bilden blir ofivelaktigt riktigare om man säger att den japanska statsledningen företer en syntes af preussiska

och tsarryska drag, hvilken grundar sig på folkpsykologiska sociala och ekonomiska förhållanden som man äfven kunnat iakttaga i Tyskland och Ryssland. Liksom Tyskland har Japan på ett par årtionden vunnit en industriell och politisk maktställning som befästs genom lysande militära segrar öfver äldre stormakter--- (japanerna har efterapat tyskarna)--- Mot försöken att demokratisera en samhällsordning där undergifvenheten under suveränen är jämförlig med den som de breda ryska folklagren visade Tsaren, reste de ledande klasserna i Japan en konstitutionell fördämning som afsiktligt kopierade Bismarcks verk---

---(I Japan besitta de ledande klasserna dock långt effektivare medel att hålla "paket" i styr än de hvaröfver junkerismen förfogade.)

---Från de ledande kretsarnas sida i tsarryssland kunde det alltid befaras att krigiska förvecklingar anlidades för att afleda den revolutionära jäsningen i landet – I Japan har man flera exempel på ett lik-

nande politik—(exempel)---utsikten att man äfven i framtiden skall få bevittna något liknande är icke mindre än den varit tidigare. Den forcerade industriella utvecklingen har skapat ett oerhördt proletariat, som lever under förhållanden som europeiska arbetare inte ha en aning om---(när skall detta proletariat börja borsta sig?)

---Alla dessa förhållanden göra den Östasiatiska stormakten till en oberäknelig faktor vid den föreslagna uppgörelsen i Washington---

(Kan Harding sätta kapsen på japs är han karlaktig – Ändå sen jag började läsa om gulingarna- och ännu mer sen jag fick se dem på nära håll i London – har jag haft aversion för dem (Sid 1 nästa häfte)

Från Hälsingfors meddelas att det i Antwerpen finnas 400 á 600 arbetslösa finska sjömän som inga fartygsbefälhafvare vilja engagera emedan de äro illa kända som kommunister och bråkmakare.

Man fylls af vemod då man på gamla dar få klart för sig att den enda njutning som återstår en i detta lifvet är att gå på huse.

(Den ryska röran "fortsätter från sidan 80)

Från Moskva meddelas den 29 Juli att därstädes råder bekymmer för de hungrande trupperna i östra Ryssland. Dessa har satt sig i rörelse västerut för att få mat. Rådsmakten, som fruktar en invasion af de hungrande och totalt disciplinlösa horderna i Moskva har vidtagit åtgärder för att stäcka deras framfart.

Från Berlin telegraferas den 3de Juli; millionbefolkning i det stora landområde som i söder begränsas af Kaukasus och som i norr går långt förbi Moskva^{x)} hotas af undergång. Flera stora byar ligga fullständigt öde. Den del af befolkningen som haft krafter att släpa sig bort, har lämnat trakten och den stora folkvandringen slukar allt på sin väg. Den som måste stanna dö af svält och tyfus. Öfver hela Volgaområdet rasar en häftig koleraepidemi. På sina ställen äro 90 % af befolkningen insjuknade. Sovjetrege-

x) Tycks på kartan vara lika stort som Tyskland, Österrike och Frankrike tillhopa

ringen har fullständigt uppgifvit försöken att bringa hjälp och företar sig intet mot jättekatastrofen.

Priser i Petrograd äro nu ungefär följande:---- Ett halft kilo smör 22 000 rubel, ett halft kilo socker 23 000 rubel, ett ägg 2000 rubel, ett par skor 300 000 rubel en ask tändstickor 500 rubel – o.s.v.

---Ett trähus i guvernementet Saratov säljes för 80 kilo mjöl och befolkningen där har ätit upp omkring hälften af den till garfning beredda barken.

Från Petrograd meddelas att där går ett envist rykte att Sovjetregeringen öppet erkänt för mensjevikerna att situationen i Ryssland är Sovjet öfvermäktig, hvarför den är villig att låta alla partier få tillfälle att fritt besluta om Rysslands öde. Det säger att den tillsatta nödhjälpskommittéen^{x)} i hvilken bolsjevikerna endast utgöra en bråkdel skall öfvertaga makten. Man tror att

x) hvarför 2 e - den

öfverläggningar som bäst föras med ryska kommittén i Paris – se nedan

I frågan om nödens afhjälpande i Ryssland skrives:

--- Om tillståndet är sådant som beskrives; så lär det inte förslå med småsmulor. Ej heller lär hvarken Europa eller Amerika kunna anförtro bolsjevikerna att ordna hjälpen. Största resurserna ha amerikanerna. De ha födoämnen, pengar och organisationsförmåga. Men de torde nog fordra att ta hand om ruljansen, så att bolsjevikerna icke få mycket att säga. Med ett sådant vilkor bli bolsjevikerna måhända inte så lifvade för att mottaga någon hjälp (bättre att låta halfva nationen svälta ihjäl än att släppa envåldsmakten ur händerna- Nu tycks packet dock ha kommit på bättre tankar, se ofvan)

Moskvatidningen Izvestia meddelar den 31 Juli att härarna af svältande tydligen dirigeras mot Moskva. Antalet människor beräknas till omkring 6 millioner (något mer än Sveriges hela befolkning)

och de ha fullständigt öfversvämmat guvernementen Tambov och Voronesj. Den 20de Juli nådde de städerna Tambov efter att ha drifvit tillbakade trupper som sändts utmot dem. De plundrade alla stadens affärer och togo alla kavalleriets och brandkårens hästar och spände droskhästarna från vagnarna. Allt som kunde ätas förtärdes och hvad de icke kunde äta, förde de med sig på den fortsatta vandringen. Vid den undersökning som föranstaltades visade sig att de mot svältande utsända trupperna hade vägrat att tvinga dem tillbaka.

Den Amerikansk socialistdelegaten Schwartz, född ryss,^{x)} afslutar en hårresande skildring af tillståndet i Sovjetryssland med:

--"Min hustru och jag hade begifvit oss af som på en pilgrimfärd, uppfylld af hoppet att här finna ingången till mänsklighetens lyckorike, det Utopia som filosofer drömt om. Hvilket budskap hade^{xx)}

x) f.d. nihilist xx) fortsättn. sid 77 nästa häfte

(Fortsättning från sid 96 på "ryska röran) att äfven pesten härjar i – (lite hvarstans). Trupperna äro opålitliga. Flera sammansvärjningar ha uppdragats

(sid 96) 160 kilo existensminimum, är 438 gram pr dag – till jämförelse kan nämnas att vi svenskar under de svåraste kristiden fingo en daglig ranson af 200 gram^{x)}

I Volgatrakten komma de att få nöja sig med c^a 90 gram.

Berlin den 27 Juli. Från Moskva meddelas att de senaste underrättelserna om de tröstlösa utsikterna för den nya skörden gjort det djupaste intryck i regeringskretsar. Det faktum att årets skörd inte ens torde vara tillräcklig för fyllandet af landtbefolkningens behof, gör det fullständigt omöjligt att förse städernas befolkning med bröd. Som följd häraf utbreder sig i Sovjet den öfvertygelsen att utan hjälp från det kapitalistiska utlandet finns det ingen väg ur den katastrofala situationen, och olika medel diskuteras för att uppmuntra och påskynda denna hjälp

x) under värsta tiden

Rykten, som varit i omlopp under de senaste dagarna, meddela, att Lenin som ett yttersta medel föreslagit erkännande af statskulden, som annullerades af bolsjevikerna efter deras statskupp. Som förutsättning för detta erkännande skulle enligt förljudande följande vilkor uppställas:

- 1) Utbetalande af räntorna och återbetalandet af skulden skall ej taga sin början före år 1925
- 2) Förut skall inkallas en allmän konferens mellan representanter för Sovjetryssland och representanter för de europeiska kreditorländerna på hvilken konferens bestämmelser skola antagas om fixering af den ryska statskulden och om omedelbart återupptagande af de diplomatiska förbindelserna mellan de europeiska staterna och Sovjetryssland . X nästa sida

I Sovjetkretsar har under den senaste tiden rådt stor pessimism beträffande chanserna för utrikeshandeln. Kommissariatets ledare yttrade nyligen: Vår ut-

rikeshandel försvåras genom brist på lämpliga affärsmän och brist på inpackningsmateriel (!Vafaen ska man med inpackningsmateriel då man ingenting ha att packa in – se nedan) och alldeles särskildt genom våra (odugliga) institutioner som icke skapats med export (icke håller inrikes -) handel för ögonen. Dessutom äga vi för ögonblicket ingenting som lämpar sig för export. Vi ha mycket få varor, men öfverflöd af sönderlaget glas, (butiksfönster, buteljer), lump, metallskrot, (af sovjetarbetare fördärfvade maskiner etc). Det är ju icke ägnadt att förvåna att uttalandet icke är köpare af dessa ting och i gengäld villigt att leverera nödvändighetsartiklar.

I Sovjetkretsar i Moskva synes man vara benägen att upphäffa statsmonopolet på utrikeshandeln och det är möjligt att Sovjetregeringen snart kommer att vidtaga åtgärder i denna riktning. (förra sidan) (Vid denna konferens bör ovillkorligen general Hoffman, han som i Brest-Litovsk slog sabeln i bordet midt

för Trotskijs judesnabel presidera – kanske kunde han, liksom då få hhr bolsjeviker att ta reson.)

Vid denna konferens, om den blir af söka herrar Lenin & co samtidigt med räddning från hungersnöden, att bli erkända som Rysslands lagliga regering.

”Från Sovjetryssland höres nu, öfverallt bolsjeviskt skräfvel och sabelskrammel ett oerhördt nödscri, som ej längre låter sig förkvävas: 25 millioner människor hotas af hungersnöd, drifvas af missväxten från hem och härd i byggnader som hittills ansetts vara Rysslands kornbodar och världsdelen fruktbaraste mark. De veta ej hvart de skola hän för att föda sig; ingen finns nu som tar hand om de olyckliga, ty den vrångbild af regering som Ryssland nu har, gör det ju till och med omöjligt för den öfriga mänskligheten att komma till hjälp. Ett namnlöst elände stundar, ett vildt kaos kring de brottsliga och förhärdade män, som utan tanke på ansvaret och illa

rustade för värfvet ryckt till sig styret öfver det ryska folket
– utan förmåga att leda det.

Dt är en ohygglig bild af planlöshet och hjälplöshet. Och från missväxtområdena sprider sig hungersnöden öfver hela det öfriga Ryssland^{x)}

Den nyutnämnde diktatorn Trotskij har låtit skjuta ner 200 soldater vid tsarens forna gardesregemente Pavlovsky emedan de gjort myteri på grund af starkt minskade lifsmedelsransonerna. Stor upphetsning råder mot judarna (Trotskij tillhör som bekant egendomsfolket)

Från Riga telegraferas den 28de Juli att ett fruktansvärdt bandituppror sprider sig öfver hela Ryssland. På grund af hungersnöden och den däraf alstrade förtviflan och hopplösheten hos befolkningen ha en mängd lösa existenser, bl. a. hemsända rödgardister för att förverkliga Lenins gamla lösen: ” Rövven det röfvade ” slutit sig samman i band som utöfva en gränslös terror. Lifvet på landsbygden desorganiseras fullständigt af ban-

x) Hur ska det gå för storstäderna?

diterna, som på många platser uppträda i sådana massor att de lokala myndigheterna stå fullkomligt maktlösa. Banditerna slår ihjäl sovjetämbetsmännen^{x)} och utplundra bönderna, som äro svårt terroriserade.

I en artikel om Rysslands nödläge skrifves: ---Så länge guldets från den gamla regimen kunnat utnyttjas och sedelpressarna kunnat hvirfla fram Sovjetrubler, har Lenins fantasibyggning kunnat upprätthållas, och den kan möjligen en tid ännu stå upprätt, tack vare det svaghetstillstånd som råder i Ryssland. Men detta måste ske på bekostnad af de kommunistiska idéerna. Endast ett nytt program, en eftergift för kapitalismen – och det i dess sämsta form, nämligen utländska koncessioner, som skola exploatera landet under kontroll och garantier af sina lands respektive regeringar kan rädda bolsjevismen för en tid.

Kommissarierna utgöras till en öfvervägande del af judar och äfventyrare. Att tänka sig

x) Själftva mestadels banditer – Se ??

Att samma Ryssland, som under tsarismen sporadiskt titt och tätt gick till rätta med sina plågoandar judarna (genom pogromer) som hänsynslöst sögo folkets blod, ekonomiskt sedt, nu ändock regeras af dessa, det är i sanning tragiskt.

Inom industrien har förfallet vållat en oerhörd tillbakagång af produktionen. Om man jämför rådsregeringens industristatistik för år 1920 med motsvarande uppgifter för 1913, finner man att produktionen af bomullstyger sjunkit till 4,1 procent af hvad den var före kriget. Medan år 1913 omkr 7 800 000 spindlar voro i verksamhet hade deras antal i december 1920 sjunkit till 5 400 000^{x)}

(Således äfven produktionen per spindel sjunkit till 60 % af den förutvarande⁹. I genomsnitt har produktionen inom de olika industrigrenarna sjunkit till 5 á 10 procent af hvad den var 1913 (!!!)

Särskildt ödesdigert är förfallet

x) de 7 260 000 spindlarna ha väl norpats och sålts som skrot af Sovjets ämbetsmän och arbetare ~ jämför matroserna ombord på örlogsfartygen

inom transportväsendet, då därigenom transporten af lifsmedel och ved till städerna försvåras eller omöjliggöres. På sträckor som uppgår till hundratals svenska mil, är trafiken tidtals helt och hållet inställd^{x)}

”Hur önskvärd en storstilad aktion af samtliga länder som äro i stånd att afvara något än är, så är första förutsättningen härför att bolsjevikregeringen ger betryggande garantier för att hjälpen kommer dem till del för hvilken den är afsedd och att kontrollen öfverlåtes åt dem som bringa hjälp. Endast under sådana förutsättningar kan varaktigt understöd beredas. Möjligen skulle detta äfven kunna blifva inkörsporten till bättre ordning i de kaotiska förhållandena och Ryssland åter börja inträda som ett led i världshushållningen. Men härför kräfvess, som sagt en total omgestaltning af det terroristiska regementet i Ryssland (fortsättning sid 69)

x) Hvad tjänar det till att skicka lifsmedel till de hungrande distrikten, då de ej kunna dittransporteras – Bolsjevikerna äta opp´et

("Den ryska röran")

Från Paris meddelas att de ryska monarkisterna skulle ha träffat förberedelser för att mörda Kerenski och Miljukov. (Det förefaller mig som Kerenski, Wilson och möjligen, Venizelos vore de enda något så när sympatiska skådespelarna under världsdramat)

Från London telegraferas den 16de Juli. Den ryska patriarken har vädjat till ärkebiskoparna af Canterbury och York att omedelbart sända bröd och medicin till det af hungersnöd hemsökta Ryssland där en stor del af befolkningen är dömd till undergång på grund af torkan. Maxim Gorkij har äfven sändt ett telegram till de europeiska folken, i hvilket det heter att millioner människor hotas af hungersdöden.

Från Hälsingfors telegraferas den 16de Juli . – Hit har ingått underrättelser från Ryssland att rådsregeringen redan för 2 veckor sedan gifvit order om allmän mobilisering. Till vapen inkallas 7 årsklasser. Man tror att mobiliseringen riktar sig mot ofvan

Estland, Lettland och Litauen, möjligen äfven mot Polen. Det påstås att trupper sändas till mindre Asien för att understödja Angora i Mustapha Kemals strid mot grekerna. Ryktesvis berättas att rådsregeringen varit tvungen att gesina trupper hopp om tillfälle att plundra i främmande länder för att hindra upplösning. Säkert är att i Sovjet förberedas någonting viktigt. Sid 84

Samma dag telegraferas från Reval att 15 guvernement drabbats af den mest fruktansvärda hungersnöd. I dessa områden finns så godt som ingenting kvar af kreatursbesättningarna. Befolkningen har gripits af fullständig panik och flyr i stora massor. Största delen beger sig till Sibirien, Kirgisien och Ukraina, andra draga till Ukraina (?) och Kuban. Antalet flyktingar beräknas till öfver 20 millioner (?) Utvandringen från de nödlidande områdena försiggår panikartadt och utan all organisation, och med anledning af de ohygien-

Iska förhållandena, särskildt under transporten, utgöra de stora flyktingskarorna en stor fara såsom bärare af kolerasmitta---Sovjetregeringen står rådvill gentemot hungersnöden—

--(men förbereder sig till krig, lite hvarstans)

Folkkommisariernas råd ha publicerat ett dekret angående arrendevillkoren för nationaliserade företag. Enligt detta dekret äga äfven privata kapitalister rätt att arrendera dylika företag. Den kapitalistiska arrendatorn äger rätt att utföra privata beställningar och att producera varor för den fria handeln, samt avsluta affärer med statens institutioner.

När meddelandet om möjligheten af ett nytt krig mot Polen nådde röda armén, utbröt oroligheter på flera ställen. Särskildt upphetsad är stämningen bland trupperna i guvernementen Novgorod och Pskov. I ----- ha soldaterna häktat kommissarierna, bolsjevikiska officerare och kompanikommitéer. De skickade omedelbart därefter en bestämd fordran till Moskva om bättre förplägnad och kortare öfningstid, samt

vägrade deltaga i exercisen då de äro halft utsvultna.

I Moskva har det inträffade väckt stor oro, men regeringen vågar icke tillgripa repressalier, då den fruktar, att detta skulle gifva upphof till en allmän resning af den röda armén.

(Sidan 82) Den förföljda oskulden. I rådsregeringens officiella budbärare Moskva Izvestija af den 12te Juli offentligöres en ledande artikel som söker förklara den nu pågående mobiliseringen i Ryssland. Sidan 87

”Under senaste tiden, säges i artikeln ha framkommit en mängd omständigheter som redan vid första ögonkastet visa att planer på ett nytt krig mot Rådssryssland äro å bane. Vi ha redan talat om de lögnaktiga smädelser som från en gemensam central på ett gifvet tecken riktats mot Ryssland. Regeringarnas åtgärder, äfven deras som slutit fördrag med oss (måtte faen ta dom) äro häpnadsväckande i så måtto som i dem icke alls iakttagas så kallade

internationell anständighet, utan de äro tvärtom i visst afseende fiendtliga (obegripligt!) Sålunda vill den ledande svartsothjeklicken i Bayern på inga vilkor utvisa därvarande ryssar (såna rackare som ej på Lenin & Co:s befallning vilja kränka asylrätten ! Obs. Sovjet är ingenstädes erkänd som Rysslands lagliga regering – handelsöfverenskommelser är icke något erkännande – man kan underhandla med ett röfvarband utan att därmed erkänna dess lagliga berättigande) – Polen och Rumänien understödja regelbundet ryska hvitgardister och konspiratörer och sända röfvarhopar mot oss (se sidan 82 hur Sovjet uppdelar sina tappra krigares patriotism genom att ingifva dem hopp om plundring) Finland, Sverige, Lettland och Serbien ta fasta på en hel mängd obetydligheter^{x)} (Såsom den af Sovjetregeringen öppet proklamerade bolsjevikpropagandan) på grund af hvilken de försöka åsamka rådsregeringen svårig-

x) Förräderiprocessen i Sverige är en af dessa obetydligheter (som Sovjet understödt med 50 000 R. guld)

heter. England svarar icke på Rysslands noter, i hvilka försökts utröna dess förhållande till de japanska angreppen och bildandet af hvitgardistafdelningar i utlandet. Engelsmännen i Konstantinopel ha till råga på allt häktat Rådssysslands handelsdelegation i Konstantinopel (för tvärtemot handelsöfverenskommelsens bestämda stipulationer bedriven bolsjevikpropaganda^{x)} och utvisat den. Folkförbundet har meddelat att ryska emigranter och hvitgardister skola understödjas med ryska folkets tillhöriga medel mot hvilket de förklarar krig på lif och död (de ha ej förklarar det ryska folket, utan de kriminaldårar som fördärfva det, tillintetgöra det, krig) Sådana är de borgerliga regeringarnas aktion mot (Sovjet) Ryssland. Våra fiender äro segerfasta och våra partivänner hålla på att förgås af förtviflan (aj, en ytterst oförsiktig bekännelse).I slutet af artikeln riktas hotfulla

xx) blott Bethmann-Hollwegska papperslappar

x) Sovjet anser sig, som bekant, ej bundet af traktater ingångna med kapitaliststater, de äro^{xx)}

ord mot de borgerliga makterna och slutar: "Skrattar bäst som skrattar sist".

Enligt de senaste rapporterna omfattar missväxten i Ryssland följande guvernemang –(17 guvernemang)--, tillsammans områden med en befolkning af cirka 50 millioner innevånare och områden som i vanliga fall plåga utgöra Rysslands kornbodar. Någon fullständig bild af katastrofen kan man ännu icke bilda sig, enär bolsjevikerna själfva äro dåligt underättade om ställningen i landet.

Hungersnöden är redan så akut att vid flera obduktioner de obducerades magsäckar endast innehållit gräs---

--- Sovjetregeringen står helt och hållet rådvill inför katastrofen

(Sidan 84) Enligt en uppgift är den ryska mobiliseringsrörelsen icke af direkt militär art, utan afser bekämpandet af den alltjämt växande hungern. Sovjetstyrelsens hela uppmärksamhet säges vara riktad på denna fruktansvärda fara--- Hungerpaniken

tilltar hvarje dag. Folket flyr åt alla håll – åt öster, söder, väster. Trakterna i svartmyllebältet ligga bokstafligen förbrända. Kolera utbreder sig. En plan föreligger att sända till Europa hungeremissarier för att anropa om hjälp (dessa emissarier kunna samtidigt verka som propagandister för bolsjevism?). Situationen är ytterst tillspetsad. Epidemier härja och en mängd kolerafall konstateras dagligen. Sovjetregeringen försäkrar att den vidtagit och kommer att vidtaga alla åtgärder för att anskaffa lifsmedel utifrån men folket tycks ej mer lita på dess försäkringar. Man säger att om den än försöker köpa, så har den inga medel. Guldförrådet förslår ej långt^{x)} och ingen vill sälja åt dem utan guld. Vintern hotar att bli tragisk, ty Europa kan omöjligt föda öfver tiotals millioner ryssar äfven om viljan finnes--- säkert är att Ryssland aldrig gått till mötes så svår tid som den kommande vintern

x) Och några exportvaror, säd olja, mm. finnas ej tack vare bolsjevismen.

Från Reval telegraferas den 20de att hungerrevolt utbrutit i Moskva, samtidigt som stora judeföljelser ägt rum. I Astrakhan har utbrutit revolter på grund af koleraepidemi. Först mördades samtliga läkare, därefter folkkommisarierna samt en stor del af intelligensen. "Ordningen" har återupprättats af militär. Nästa sida

I en studie öfver orsaken till den hungersnöd som nu hotar Ryssland skrifver Vladimir Drabovitz i Le Petit Journal att den utomordentliga torkan icke är tillräcklig att förklara vidden och intensiteten af denna nya hemsökelse. Man måste komma ihåg att de bolsjevikiska afdelningarna på rekvisitionsväg beröfvat bönderna till och med det sädesförråd som var bestämdt till sådd. Dessutom beröfvade medborgarkriget landsbygden hundratusentals arbetare. Vidare lämnade vederbörande vid rekvisition af hästar i Volgatrakten blott en häst kvar på 6 á 7 familjer och industriens ruin

genom nationaliseringarna beröfvade åkerbruket de verktyg och maskinen som för skördarbetet äro nödvändiga.

(Näst torkan är transportväsendets, genom bolsjevismens inkapacitet förorsakade fullständig desorganisation, hvarigenom all hjälp från utlandet^{x)} omöjliggöres hufvud orsaken till eländet (föregående sida). Bolsjeviktidningen Izvestija skrifver: Koleraepidemins fruktansvärda utbredning kräfver den största skyndsamhet från Sovjetmyndigheternas sida. Här gäller det mer än i något annat fall att dröjsmål är detsamma som säker död (med klar blick för detta hemska faktum ha Sovjetmyndigheterna af sparsamhetskäl nedsatt den af hälsovårdsväsendet fordrade importen af medicin från 400,000 skålpund till 40,000 – propagandan måste i främsta rummet tillgodoses).

xx) nöden, hamnar i bolsjevikernas magasin

x)förutsatt att utlandet vill hjälpa, då det har anledning att misstänka att allt som skickas för att hindra den hemska^{xx)}

Alla våra motståndare – från de svåraste reaktionärer till den mest ytterliggande socialrevolutionärer – söka begagna epidemien mot oss” – säger Izvestija

Från Berlin meddelas att Tysklands deltagande i en internationell hjälpaktion för de af hungersnöd hemsökta delarna af Ryssland endast kan taga formen af ett öfversändande genom Röda Korsets försorg af medikamenter och läkarpersonal. Med hänsyn till lifsmedelsituationen är bistånd i form af lifsmedel otänkbart.

Berlin den 22 Juli. Från Lemberg meddelas att Sovjetregeringen vändt sig till Förenta Staterna i en hemlig mission med hemställan om hjälp åt det svältande Ryssland. Från Amerikas sida uppställs som vilkor den röda arméns demobilisering, införande af politisk frihet och tryckfrihet samt inkallande af den konstituerande nationalförsamlingen (som uppfyllandet af dessa vilkor vore

liktydigt med bolsjevismens själfmord få nog de arma ryssarna fortsätta med att svälta ihjäl).

Trotskij har fått klart för sig att gåpåretaktik är utsiktslös mot den västeuropeiska bourgeoisien som är af annat läder än den ryska. Ögonblickets lösen måste därför vara: försiktighet och kraftmagasiner (under sammanstörtandet). Vi måste icke blott tillförsäkra oss chanser att segra (som vi ju äro på god väg att göra), utan också att behålla den eröfrade makten (öfver ett till utlandet pantförskrifvet älskvärt fosterland). Naturligtvis äro snabba omhvälfvningar här och där (i Nordskandinavien till exempel) icke uteslutna. Hufvuduppgiften är dock icke dylika omhvälfvningar. Viktigare är det för kommunisterna att icke låta slå sig i splittrad strid. Om förhållandena skulle göra det nödvändigt måste man också anträda ett återtag för att få så mycket bättre förbereda offensiven (det samma sa tyskarna under sin sista reträtt).

Enligt meddelande från Riga lära cirka tre millioner (halfva Sveriges befolkning), människor från det ryska landsområden som hemsökts af hungersnöden ha lämnat sin hem efter att en längre tid ha lifnärt sig af ogräs, hundar, katter och råttor^{x)} Utvandringen går mot Sibirien, Sydryssland och Moskva. De stora horderna bemäktiga sig järnvägstågen och bringa fullständig oreda i trafiken. Flera sammanstötningar ha egt rum mellan Sovjettrupperna och folket, hvilket drifvits till förtviflan på grund af hunger. Alla från Petrograd komma meddelanden tyda på att arbetarbefolkningen där börjar röra på sig. Streiker pågå jämnt, men bolsjevikerna ha nu ett nytt vapen att bekämpa dessa. Streikande arbetare erhåller nämligen ingen resetillåtelse att hämta lifsförnödenheter, och då på marknaden

x) Jo, ja tackar jag, då duger de

i Petrograd sådana endast finnas till orimligt höga priser, stå de inför alternativet, antingen arbeta eller svälta ihjäl. Det mensjevikiska partiet, känt för sina moderata åsikter^{x)}, har utfärdat en proklamation, kallande arbetarna till vapen för Sojvetmaktens störtande. Sovjetregeringen har svarat med att införa belägringstillstånd i Petrograd.

En Moskvaradio af den 26te Juli meddelar att guvernementet Astrakan fullständigt saknar bröd. Nöden växer fruktansvärdt och all brödutdelning har inställts. I Tsaritsyndistriktet är skörden fullständigt förstörd och innevånarna befinna sig i en fruktansvärd belägenhet---

---Många byar ha af befolkning lämnats öde och äfven staden Saratov befinner sig i utdöende och liknar mest en öde lägerplats. I en mängd byar lida fyra femtedelar af befolkningen af skörbjugg. I ett enda distrikt

x) äro de sansade socialister eller liberaler?

Med en befolkning af 36,000 personer hade den 10de Juli 4200 aflidit på grund af undernäring (det vill säga att mer än 10 procent af befolkningen svultit ihjäl).

Enligt underrättelser från Petrograd och Moskva ha samtliga de trupper som hittills legat i garnison i dessa två städer dels koncentrerats vid Rysslands västra gräns, dels sändts till Sibirien^{x)}, där enligt förljudande ett stort bondeuppror utbrutit, hvilket man icke kan öfvervinna med hjälp af de lokala trupperna. I Moskva sammansattes för närvarande ett särskildt kommunistiskt regemente uteslutande bestående af medlemmar af det kommunistiska partiet som i förväg underkastats militär och politisk (!) utbildning

x)Passa på då och gör uppror i Petrograd

Hälsingfors den 26 Juli 1921 – Nyligen från Ryssland till Reval anlända flyktingar ha meddelat följande uppgifter om hungersnöden i Ryssland.

Enligt bolsjeviktidningarna omfattar hungersnöden---(11 guvernement)—samt äfven delar af några andra guvernement. De hungrades antal stiger nu till omkring 85 millioner. De af svält dödas antal ökas hvarje dag. Vid Volga räknas skörden ge endast 2,1 pud (^{ca} 34 kilo per kapita, dock endast under förutsättning att det finns tillräckligt folk för skörden. I Donska och Kubanska området räknas skörden ge 5 – högst 6 pud per kapita. Existens minimum räknas till 10 pud (^{ca} 160 kilo) per person. Sid 73

Det berättas att hungrande bönder belägra Orenberg, Ufa och Sehadrisk – Tjelabinsk torde vara utplundradt. Stridigheter ha uppkommit mellan från öster återvändande hopar och åt detta håll flyende.

Från väl initieradt håll meddelas att

(fortsättning sid 73)

- Har du hört en sån olycka den stackars beskedliga Lundgren har råkat ut för?
- Hva då
- - Joo, den arma Augusten har rymt med min fru!
- Olle: Vet du vad det är för skillnad på ormar och loppor dina?
- Stina: Naa
- Olle: Jo ormarna krypa omkring på sina magar, men dina loppor på din – hä hä
- I järnvägskupén
- Den gamle kurtisant häradshöfdingen
- ”Ursäkta, men ert älskvärda ansikte förefaller mig så bekant – vi måste bestämdt ha sett hvarandra förr?
- Den charmanta damen:
- Jojomen, gamla lurifax. Det var du som skicka mej till Norrköpings Cellfängelse förra året---(konversationen afstannade)
- Det frågas; är cigarren dagligt brö?
- Nej icke det men daglig kött den är
- Hur så? du frågar, jo allt kött är hö och cigarren oftast vara plär

Albert Engström, som för närvarande åtnjuter semester, skrifver till Strix att han blifvit en förändrad människa dricker mjölk och rent af vämjes vid blotta tanken på punsch- han har blifvit fin, rent af subtil. Under detta på” vackra naturskildringar vackra bref har Strixredaktionen placerat sitt vanliga tillkännagifvande:” Obs – i regel ansvaras ej för insända manuskript”.

- Den galante kavaljeren: Jag hade den äran att se eder på menageriet i går- kanske äfven ni, min fröken, observerade mig?
- Den älskliga flickan: Nej, i hvilken bur satt ni?
- Den argsinte majoren, som kommer in på matloket och finner sin vanliga plats upptagen af en herre med beskedligt yttre.
- Med hvilken rätt understår ni er att sitta på min plats?
- Den beskedlige herren; med min favoriträtt, ärter och fläsk.
- Profryttaren : Jag tycker Tea ser så humoristisk ut idag
- Schweizerifröken, sårad: Grosshandlaren har en snuskig fantasi